

„Sekty“ a „destruktivní kulty“: Nová náboženská hnutí a násilí

**Mgr. Andrea Beláňová
Ústav religionistiky, FF MU**

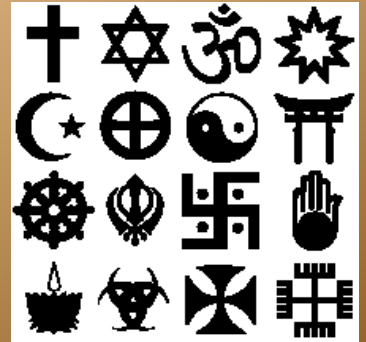
Co je sekta? Co je kult?

- stereotypní vnímání
- sekta a kult = pejorativní pojmy
- lépe:
→ „nová náboženská hnutí“ (NNH)

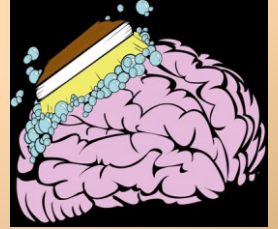

Kdo jsou členové NNH?

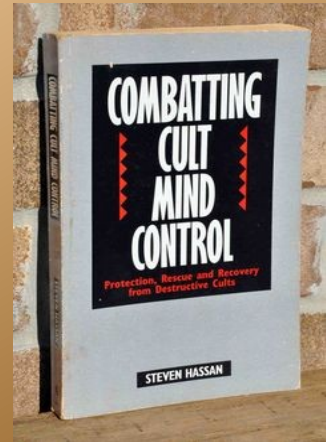
- zmanipulované ovce?
- inteligentní, VŠ, idealismus
- ideologie nehraje tak velkou roli
- emoce, vztahy

Co je tedy „sekta“?

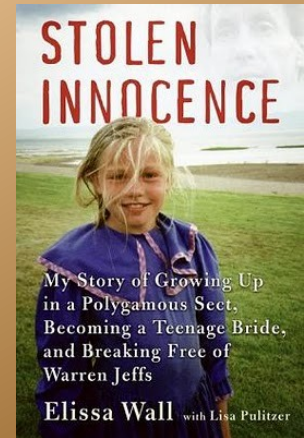

- brainwashing = vymývání mozku
  - „Cult Wars“ (USA, 60./70. léta)
- vlna antikultovní paniky

NNH + násilí= ?

- NNH budí pozornost
- „odpadlíci“ mají negativní vliv
- existují i velké NNH tragédie

1. Óm šinrikjó: přes 90 mrtvých

- Japonec Šóko Asahara
- velká inkluzivní organizace

→ 1995: útok sarinem v tokijském metru

2. Hnutí za obnovu Desatera Božích přikázání: asi 800 mrtvých

- ugandské mariánské hnutí
  - striktní izolovaná komunita
- 2000: hromadné upálení v kostele

3. Svatyně lidu: přes 900 mrtvých

- Američan Jim Jones
- izolovaná farma Jonestown

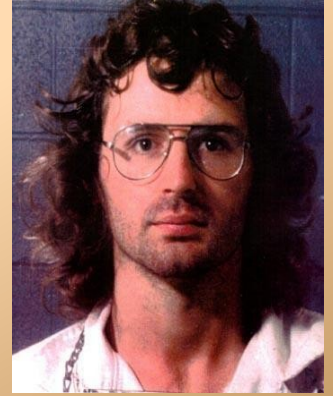
→ 1978: „Bílá noc“, hromadná otrava

4. Davidiáni: 74 mrtvých

- americký mesiáš David Koresh
  - farma Apocalypse ve Wacu, TX
- 1993: amatérský zásah FBI

5. Řád slunečního chrámu: 74 mrtvých

- švýcarský ezoterik Joseph di Mambro
  - rituální vraždy, žhářství
- 1994, 1995: Francie
- 1997: Quebec

6. Nebeská brána: 39 mrtvých

- Američan Marshall Applewhite
- očekávání záchrany v kosmické lodi

→ 1997: Hale-Boppova kometa-
hromadná otrava

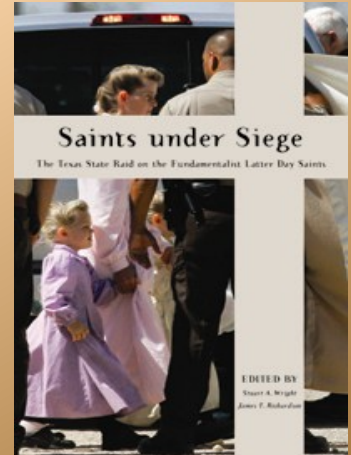

Heaven's Gate Monastery Graduating Class of 1997

Násilí na dětech

- Dvanáct kmenů: 2013, Bavorsko
- Mormoni: 2008,
fundamentální větev v Texasu
- Rodina/Děti boží: od 70. let v USA
- Davidiáni

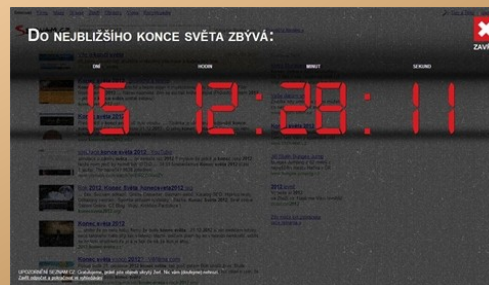
Brainwashing (vymývání mozku)

- Scientologie: manipulace mysli
- Církev sjednocení: hromadné svatby
- Imanuelité: česká „sekta“ v 90. letech

Vlivy na násilný potenciál hnutí

- odpor většinové společnosti
- uzavřenost, izolace
- charismatický vůdce
- modelový dualismus
- mileanilismus (očekávání konce světa)

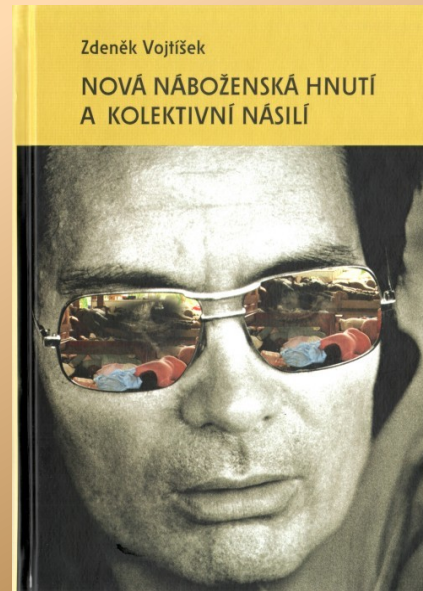
Co s tím?

- větší represe?
- útok vede k násilné obraně
- 99% hnutí násilných není!

Co s tím? II

- osvěta (populární kultura)
- kritičnost (médiá)
- informovanost
- odborné studium
- komunikace s NHH

Výzkumy a literatura

- Zdeněk Vojtíšek: Dingir, přednášky
- Conflict and Religion (FB), ISSNR
- Michael Jerryson: *Journal of Religion and Violence*
- Massimo Introvigne: CESNUR
- David Bromley, Thomas Robbins, Robert Lifton, Catherine Wessingerová, James Richardson, James Hall, Eileen Barkerová...

Děkuji za pozornost!

Mgr. Andrea Beláňová

drejka@mail.muni.cz

